

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра зовнішньоекономічної діяльності

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему: «ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОЦІНКА МІЖНАРОДНОЇ
ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ»

Виконав: здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти групи _____ 4МЕВ _____
спеціальності 292 «Міжнародні економічні
відносини»
освітньо-професійної програми «Міжнародний
бізнес»

_____ Гурякова К.І.

(прізвище та ініціали)

Керівник: _____ Фомішина В.М.

(прізвище та ініціали)

Хмельницький 2024 року

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на тему «Дослідження та оцінка міжнародної інвестиційної привабливості України в умовах воєнного стану» містить 77 сторінок, 10 таблиць, 11 рисунків. Перелік посилань нараховує 89 найменувань.

Метою дослідження є: дослідження теоретико-методичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо оцінки привабливості для прямих іноземних інвестицій в країну; визначення чинників та перешкод, що впливають на інвестиційну привабливість України.

Об'єктом дослідження є: інвестиційна привабливість та прямі іноземні інвестиції.

Предметом дослідження є: теоретико-методичні та практичні аспекти оцінки інвестиційної привабливості для її підвищення і залучення прямих іноземних інвестицій в умовах воєнного стану.

У роботі для досягнення поставленої мети було використано такі **методи дослідження**: прогнозування обсягів та потоку іноземних інвестицій (у тому числі і зовнішніх), теоретичні (аналіз, систематизація, узагальнення), табличний, графічний. Було застосовано статистичні методи дослідження числових даних: вертикальний (структура показників) та горизонтальний (динаміка показників) аналіз.

Висновки та рекомендації роботи можуть знайти конкретну реалізацію в розвитку умов для підвищення інвестиційної привабливості за залучення зовнішніх інвестицій в Україну.

Можливими напрямками продовження досліджень можуть бути шляхи залучення прямих іноземних інвестицій в окремі галузі.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна привабливість, прямі іноземні інвестиції, потік інвестицій, портфельні інвестиції, інвестиційний клімат, залучення інвестицій, міжнародні рейтинги, міжнародна інвестиційна позиція, інвестиції в умовах воєнного стану.

ABSTRACT

The qualification work of the first (bachelor) level of higher education on the topic «Research and assessment of international investment attractiveness of Ukraine in conditions of martial law» contains 77 pages, 10 tables, 11 figures. The list of references includes 89 names.

The aim of the project is the study of theoretical and methodological provisions and development of practical recommendations for assessing the attractiveness of direct foreign investments in the country; determination of factors and obstacles affecting the investment attractiveness of Ukraine.

The research object is: investment attractiveness and foreign direct investment.

The subject of the study theoretical-methodical and practical aspects of assessing investment attractiveness to increase it and attract foreign direct investment in the conditions of martial law.

The project used the following **methods**: forecasting the volume and flow of foreign investments (including foreign), theoretical (analysis, classification, generalization), spreadsheet, graphic. Statistical methods of numerical data was used: vertical (structure indicators) and horizontal (dynamic performance) analysis.

Conclusions and recommendations of work can be concretely implemented in the development of conditions for increasing investment attractiveness for attracting foreign investments to Ukraine..

The possible areas of further research can be ways of attracting foreign direct investment in certain industries.

Keywords: investment, investment attractiveness, foreign direct investment, investment flow, portfolio investment, investment climate, investment attraction, international ratings, international investment position, investment under martial law.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КРАЇНИ	10
1.1. Наукові підходи щодо трактування сутності поняття «інвестиційна привабливість» та пов'язанні поняття	10
1.2. Методичні підходи до оцінки міжнародної інвестиційної привабливості країн	20
1.3. Основні тенденції та проблеми інвестиційної привабливості України в умовах воєнного стану	31
Висновки до розділу 1.....	41
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ТА МОДЕЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УКРАЇНИ	43
2.1. Дослідження загального стану та тенденцій прямих іноземних інвестицій у світі	43
2.2. Аналіз динаміки та структури прямих іноземних інвестицій в та з економіки України	53
Моделювання короткострокового прогнозу обсягів та потоку прямих іноземних інвестицій в Україну на основі моделі Хольта та шляхи розвитку інвестиційної привабливості	62
Висновки до розділу 2.....	73
ВИСНОВКИ	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	78

ВСТУП

Актуальність теми. Інвестиційна привабливість є домінуючим чинником активізації інвестиційних процесів на макроекономічному рівні, що особливо проявляється в сучасних складних умовах господарювання.

Інвестиційна привабливість сьогодні - це один з головних показників того, наскільки ефективно працює економіка держави, оскільки інвестиції мають велике значення для сталого економічного розвитку та стабільності країни. Іноземні інвестиції сприяють росту ВВП, розширенню підприємництва та зменшенню безробіття. Вони є джерелом не лише капіталу, але й нових технологій, управлінського досвіду тощо. Крім того іноземні інвестиції впливають і на будь-який суб'єкт підприємницької діяльності, оскільки це визначає перспективи його розвитку, фінансову стійкість та конкурентоспроможність на ринку.

Одним із важливих засобів оптимального досягнення цілей інвестування (нарощування темпів виробництва, модернізації економічного комплексу, диверсифікації економіки тощо) є оцінка інвестиційної привабливості. Інвестиційна привабливість окремої країни, регіону, галузі чи підприємства є вагомим орієнтиром для інвестора при ухваленні рішення стосовно вкладення капіталу. Тому на сьогодні порівняльний аналіз методик оцінки ефективності інвестиційної привабливості набуває важливого теоретичного і практичного значення.

У сучасних умовах глобалізації економіки при оцінці інвестиційної привабливості країни дедалі більшої актуальності набуває імідж країни на міжнародній арені, її позиція у провідних рейтингових ранжуваннях, досвід інших інвесторів ведення діяльності у країні тощо. Міжнародні рейтинги допомагають визначити ступінь довіри до кредитора і що він вищий, то на триваліший термін і на дешевші ресурси може розраховувати позичальник.

Різні аспекти інвестиційної привабливості країни висвітлено в наукових працях останніх років. Так, Крихівська Н.О., Чернишова Г.М. окреслили

методики оцінки інвестиційної привабливості на рівні країни та перспективи їх використання в економічному аналізі. Швець Ю.О., Бурдило О.В. узагальнили підходи до оцінювання привабливості країн і регіонів щодо формування інвестиційного та бізнесового клімату. Мельник А.В., Гук О.В. здійснили комплексне оцінювання інвестиційної привабливості країни.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретико-методичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо оцінки привабливості для прямих іноземних інвестицій в країну; визначення чинників та перешкод, що впливають на інвестиційну привабливість України.

Із мети дослідження випливають такі **завдання**:

- дослідити наукові підходи щодо трактування сутності поняття «інвестиційна привабливість» та пов'язаних понять;
- визначити методичні підходи до оцінки міжнародної інвестиційної привабливості країн;
- охарактеризувати основні тенденції та проблеми інвестиційної привабливості України в умовах воєнного стану;
- дослідити загальний стан та тенденції прямих іноземних інвестицій у світі;
- провести аналіз динаміки та структури прямих іноземних інвестицій в та з економіки України;
- розробити короткостроковий прогноз обсягів та потоку прямих іноземних інвестицій в Україну на основі математичного моделювання та визначити шляхи розвитку інвестиційної привабливості України.

Об'єктом дослідження даної роботи є інвестиційна привабливість та прямі іноземні інвестиції.

Предмет дослідження – теоретико-методичні та практичні аспекти оцінки інвестиційної привабливості для її підвищення і залучення прямих іноземних інвестицій в умовах воєнного стану.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети й виконання завдань у роботі використано низку загальнонаукових і спеціальних методів,

а саме: методи індукції та дедукції – для розгляду понять «інвестиції» та «інвестиційна привабливість»; спостереження й узагальнення – для визначення місця тенденцій на світовому інвестиційному ринку; статистичний та графічний методи – для аналізу інвестиційної привабливості України, причинно-наслідковий метод і метод експертної оцінки; методи системно-структурного аналізу, метод Хольта.

Практична значущість. Висновки та рекомендації роботи можуть знайти конкретну реалізацію в розвитку умов для підвищення інвестиційної привабливості за залучення зовнішніх інвестицій в Україну.

Апробація результатів роботи. Основні практичні результати дослідження доповідались на: XIX Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих вчених, аспірантів та студентів «Професійне становлення молоді в умовах інтеграційного розвитку України» із тезами: «Моделювання короткострокового прогнозу обсягів прямих іноземних інвестицій в Україну на основі моделі Хольта».

Робота складається зі вступу, 2 розділів, висновків; містить 77 сторінок тексту, 11 рисунків, 10 таблиць. Список джерел налічує 89 найменувань джерел.